

[Ingvolf Knudsen]

tigt at gøre det. Det, jeg nu skal sige, er derfor nogle umiddelbare betragtninger.

Jeg vil nok sige, at skal man føre integrationsstanken igennem i folkeskolen, melder der sig nogle store problemer, der melder sig et problem om lærernes uddannelse, om de barrierer, der skal overvindes. Jeg tænker på de lærere, der er i folkeskolen for øjeblikket, uanset om de måske ikke direkte får noget med de nye elever at gøre, fordi de ikke er uddannede til at tage imod dem. Der er nogle holdningsmæssige barrierer, som nok er større, end man regner med, som skal overvindes.

I samme forbindelse må man påpege, om lærerne også har de muligheder, der gør, at man på forsvarlig vis kan tage imod disse elever. Når jeg siger muligheder, så tænker jeg på økonomien. Jeg må nok sige, at en forudsætning for at medvirke til dette må være, at den økonomiske baggrund bringes i orden, og jeg har ikke kunnet finde ret meget i lovforslagene om, at man har tænkt på det.

Jeg mener også, at man må pege på, at man mange steder lokalemæssigt heller ikke er i stand til at tage imod disse elever, og at undervisningsmaterialerne heller ikke – i hvert fald for øjeblikket – er af en sådan art, at man kan sluse dem ind i folkeskolen.

Det er nogle overvejelser, man må gøre sig med hensyn til personalets situation. Men andre overvejelser, der gælder, er dog børnene selv. Det enkle spørgsmål er, om integrationsstanken er rigtig, og dér må jeg henholde mig til det, som jeg indledte med, at min egen viden og erfaring på området ikke er særlig stor. Derfor er det altså som sagt nogle umiddelbare betragtninger.

Men jeg er ikke sikker på, at det i alle tilfælde er rigtigt at integrere. Når fru Mette Groes siger, at vi kender integration i folkeskolen, og at man var glad for den, forstod jeg, det gjaldt de fleste steder, altså hvor fru Mette Groes tænkte på folkeskolens specialundervisning osv. Jeg må dog nok sige, at det vist er at tage munden for fuld. Dér vil jeg dog hellere henholde mig til det, som også fru Gerda Møller var inde på omkring usikkerheden med hensyn til det arbejde, der udføres. Jeg har så sent som her til middag været sammen med lærere, som har specialundervisning i folkeskolen, og talt med dem om deres situation. Jeg har fornemmet en usikkerhed, som dels bunder i deres egen

uddannelsesbaggrund, men så sandelig også med hensyn til de økonomiske rammer, der gives for, at deres arbejde kan lykkes, og med hensyn til den hjælp, der ydes dem. Hvis disse ting ikke er i orden, er jeg bange for, at det, man gør, er, at man ødelægger mere for disse børn, man af en eller anden ideologisk grund måske vil have integreret, end man hjælper, og så tror jeg, at man gør meget, meget stor skade. Derfor mener jeg nok, at det er ting, vi må have drøftet igennem i udvalget, og i hvert fald ting, som vi må indhente ekspertbistand til at vurdere. Det er jo også ting eller overvejelser, der ligger ude over lovens bogstav.

Som sagt, vi er usikre vedrørende en del af områderne, om det er rigtigt at gøre det, men vi vil da selvfølgelig medvirke i udvalgsarbejdet. Vi håber, at vi gennem et fornuftigt udvalgsarbejde kan få endevendt disse problemer, så vi også tager de menneskelige, økonomiske og uddannelsesmæssige forhold i betragtning. Jeg mener at måtte understrege endnu en gang, at det må også være forudsætningen for, at loven kan gennemføres.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg skal ikke genoptage debatten fra den 1. februar, idet det jo, som det fremgår, drejer sig om rent administrative love og en administrativ udlægning af særforborg.

Men det er jo sådan set en historisk dag. Vi tager hul på den sidste del af socialreformen, og på en historisk dag bliver der sagt mange smukke ord. De er sagt. Så jeg vil koncentrere mig om det, jeg synes der mangler i de lovforslag, vi har fået forelagt. Det kan godt være, det bliver en gentagelse af noget, jeg har sagt på et tidligere tidspunkt.

Det, jeg især finder beklageligt – for at bruge et mildt ord – er, at særforborgens målsætning forsvinder ud af lovgivningen. Der står i den skriftlige fremsættelse, at man ikke mener, det er nødvendigt at give særlige regler herom. Jeg har nærlæst forslagene og finder den ikke i forslaget om ændring af lov om social bistandslov. Dér står den altså ikke. Målsætningen for særforborg er ingen steder at finde. Den er nævnt i bemærkningerne, men jeg ville meget gerne have det ind i selve lovteksten.

Desuden skifter man nu det centrale vejledende råd og det lokale vejledende råd ud